

ตาตุ่มบก

Falconeria insignis Royle.

วงศ์ EUPHORBIACEAE

ไม้ต้น ไม้ผลัดใบ สูงได้ถึง 40 ม. ออกดอกและติดผลเมื่อใบร่วงหมด เปลือก สีน้ำตาลอ่อน นุ่มและเป็นคอร์ก หนามากและแตกหยาบ เปลือกในสีเหลืองอ่อน มียางขาว ใบ กว้าง 5-8 ซม. ยาว 13-20 ซม. เดี่ยว ออกสลับหรือเป็นวงใกล้ปลายกิ่ง รูปรี ปลายเรียวแหลม ทั้งสองด้าน ขอบจักซี่ฟันตีนมีต่อมที่ซี่ฟัน ใบแก่เกลี้ยง ทั้งสองด้าน มีต่อมกระจายใกล้ขอบใบด้านล่าง เส้นใบ (13) 16-23 คู่ เส้นใบย่อยเป็นร่างแห ก้านใบยาวได้ถึง 6 ซม. สีเขียว มีต่อมรูปถ้วยหรือคล้ายจาน 1 คู่ใกล้ปลายหูใบ ยาวประมาณ 1 มม. ร่วงเร็ว ดอก สมมาตร แยกเพศ ดอกเพศผู้และเพศเมียอยู่ต่างช่อ แต่ขนาดเท่ากัน บนต้นเดียวกัน ช่อดอกยาวได้ถึง 25 ซม. ที่ปลายกิ่ง ไม่มีกลีบดอกและจานฐานดอก ดอกเพศผู้ก้านดอก ยาวน้อยกว่า 0.5 มม. ใบประดับมีต่อมชัด 2 ต่อม กลีบเลี้ยง ยาวประมาณ 1 มม. จัก 2 พูติก เกสรเพศผู้มี 2 อัน แยก ยาวประมาณ 1.5 มม. ไม่มีรังไข่ เป็นหมัน ดอกเพศเมีย ก้านดอกยาวน้อยกว่า 1 มม. กลีบเลี้ยงยาว 1.5-2 มม. มี 3 แฉก รังไข่มี 2-3 ช่อง ก้านเกสรเพศเมียยาว ประมาณ 0.5 มม. ยอดเกสรเพศเมียขนาด 0.5-1 มม. ไม้แตกง่าม ผล ขนาด 0.5-0.8 ซม. รูปไข่ ออกเป็นช่อ ยาวได้ถึง 50 ซม. เมื่ออ่อนมีเนื้อ เมื่อสุกแห้งเปลือกบาง แล้วแตกไม่เรียบ เมล็ดยาวประมาณ 5 มม. มีเยื่อหุ้มบางสีขาว หายากในป่าผลัดใบ บนเขาหินปูน

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โฆมอน ฟินคา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปพ. 2559. 792 หน้า
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์มรดกอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์มรดกอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

